

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

Урта Осиё электршарпачи бригадаси аъзолари билан қўшниқдаги раҳбарликдаги бригаданинг аъзолари билан биргаликда ўқув-таълим маърузаси бўлиб ўтди. Ушбу сурада моҳир бригадир Любовь Кузьякина (чапдан тўртинчи) ўқув-таълим маърузаси билан қўшниқдаги раҳбарликдаги бригаданинг аъзолари билан биргаликда ўқув-таълим маърузаси бўлиб ўтди.

• Вилоятда ЧОРВАДОРГА «ЭЛИТА» ЁРДАМ БЕРАДИ

«Чорвадор бўлиш учун жонинг молнинг туғида ҳам қаттиқ бўлиши керак» деган гапни ҳеч эшитганмисиз? Ярим ҳазил, ярим чин бу нақл бежизга айтилмаган. Чунки чорва — сут-қатиқ, гўшт, дастурхон тўқинлигинга эмас, балки машаққатли меҳнат демокдир. Ҳар бир соҳада бўлгани каби чорвачиликда ҳам ўзига хос қийинчиликлар, муаммолар, овозагарчиликлар кўп.

• Мамлакатда ЭГИЛАДИ, БУКИЛАДИ, ЛЕКИН СИНМАЙДИ ... МИ?

Инқилобнинг 74 йиллигини қаерда, қандай нишонлаш тўғрисида бosh қотирилаётган пайтда собиқ Ленинград Ленин аъналарига содиқ қолди. Бу ерга мамлакатнинг турли ерларидан коммунистлар ташириб буюриб, янги партиянинг тасвир сўзидида иштирок этдилар. Уларнинг ўта этикдорлиги ҳисоблаган делегатлар энди Бутуниттифоқ большевиклар коммунистик партияси сафига аъзо бўлдилар. 234 делегат иштирок этган сўзидида Нина Андреева Бош қотиб этиб сайланди. Агар делегатлар сўзидида ўз ҳисобларидан келиб кетганларини инобатга олмас, бунга аҳамият бермас ҳам бўларди — мамлакат яна бир партияга қўнайди, ҳоло. Бироқ большевик коммунистлар бу билан кифояланмоқчи эмаслар, улар КПСС мулкнинг бир қисмига эгаллик ҳам қилмоқчилар. Ана шундай.

• Жумҳуриятда ЎЗИМИЗНИКИ...

Мустақилликдан нафақат одамлар, балки табиат ҳам қувонаётгандек. Бўлмаса, йил бошида роса «инжиқлик» қилган об-ҳаво мустақилликдан сўнг деҳқон «қовоғига қараб» мулойимлашиб қолармики? Марҳамат, яна хушхабар. Қорақалпоғистонда Устюрт геофизика геолог ва бургуловчилари янги газ конини аниқлашди. Олдинда жиддий текшириш ва ҳисоб-китоб ишлари турбди. Ҳа, днёримиз бойлиги мўл. Афсуски шу

• ОБУНА—92 ЁЗИЛИШ БИЛАН БИРГА...

ҲОЗИРГИ кунда турли янгиликлар, жойлардаги бўлаётган воқеалардан хабардор бўлиб туришнинг энг муҳим манбаси шубҳасиз рўзномалардир. Унга мунтазам обуна бўладиган кишилар Қўрғонда ҳам кўпчиликини ташкил этади.

вақтгача бу бойликлардан етарлича баҳраманд бўлмадик. Бойликларимиз ҳисобини фақат Марказдагилар билишарди, ҳузурини ҳам ўзгалар кўришарди. Худо хоҳласа энди...

ЖЎЖАНИ КУЗДА САНАЙДИЛАР

Утган йили Ўзбекистон футболда катта байрам бўлганида кўпчилики «Бу қанчага чўзилар экан?» деган савол ўйлантирган эди. Ҳавотир учун эса асос бор эди. «Пахтакор» олти йиллик танаффусдан сўнг кучлилар қаторига қўшилган бўлса, Фарғонанинг «Нефтяник» ва Наманганнинг «Навбахор» командалари илк марта биринчи лигада ўйнаш шарафига муяссар бўлганликлари.

• Мамлакатда ЭГИЛАДИ, БУКИЛАДИ, ЛЕКИН СИНМАЙДИ ... МИ?

Инқилобнинг 74 йиллигини қаерда, қандай нишонлаш тўғрисида бosh қотирилаётган пайтда собиқ Ленинград Ленин аъналарига содиқ қолди. Бу ерга мамлакатнинг турли ерларидан коммунистлар ташириб буюриб, янги партиянинг тасвир сўзидида иштирок этдилар. Уларнинг ўта этикдорлиги ҳисоблаган делегатлар энди Бутуниттифоқ большевиклар коммунистик партияси сафига аъзо бўлдилар. 234 делегат иштирок этган сўзидида Нина Андреева Бош қотиб этиб сайланди. Агар делегатлар сўзидида ўз ҳисобларидан келиб кетганларини инобатга олмас, бунга аҳамият бермас ҳам бўларди — мамлакат яна бир партияга қўнайди, ҳоло. Бироқ большевик коммунистлар бу билан кифояланмоқчи эмаслар, улар КПСС мулкнинг бир қисмига эгаллик ҳам қилмоқчилар. Ана шундай.

ЙИҒЛАМА ҚИЗАЛОҚ, ЭНДИ АСКАР 18 ОЙДА ҚАЙТАДИ

СССР Мудофаа вазирлиги этиб сайланган Е. Шапошников бу мақолада йиллар давомида тўпланиб қолган муаммоларни ҳал этиш учун бир қанча амалий ишлар қилмоқда. Жумҳуриятлар мустақиллигини инобатга олиб Мудофаа вазирлиги жойларда ана шундай вазирликлар тузишга ёрдам берайти. Кейин шу вазирликлар таркибиде Мудофаа вазирликлар комитети ташкил топади ва у 1 ойда бир мартадан йиғилиб, ҳарбий соҳага оид барча масалаларни муҳокама қилади. Ҳозирча қабул қилинган қарорларнинг энг муҳими ҳизмат муддатининг ўзгартирилганлигидир. Келаси йилдан бошлаб аскарлар мажбурий ҳизмати 18 ой ўтайдилар ҳоло. Қим ҳоҳласа, ҳизматни давом эттириши мумкин, чунки бундан бугунга ҳизмати учун тегишли маош олади.

• ОБУНА—92 ЁЗИЛИШ БИЛАН БИРГА...

ҲОЗИРГИ кунда турли янгиликлар, жойлардаги бўлаётган воқеалардан хабардор бўлиб туришнинг энг муҳим манбаси шубҳасиз рўзномалардир. Унга мунтазам обуна бўладиган кишилар Қўрғонда ҳам кўпчиликини ташкил этади.

«Тошкент ҳақиқати» мақолалари изидан «ҚИММАТЛИ ХОМ АШЁ НОБУД БЎЛМАСИН»

РЎНОМАНИНГ шу йил 16 август сониде юқоридеги сарлавҳа билан берилган мақолада Ангрени каолин-кўмир қониқдан комплекс фойдаланиш бўйича давлатлараро дастурнинг бажарилиши тўғрисидаги масала кўйилган эди. Бу дастур Ўзбекистон жумҳурияти ҳукумати томонидан маъқулланган. Мақолада Олмалиқ шаҳрида Ангрени каолин-кўмир қониқ, кўл, кўл ишлакларни, фосфоганч ва бошқа чиқиндилардан фойдаланишга қаратилган бу дастурни амалга ошириш муаммолари бўйича семинар-кеңаш ва тижорат ярмаркасини шу йилнинг 24 ноябрда ўтказиш назарда тутилган эди.

21 МИЛЛИОН СЎМ ДАРОМАД

БЕКОБОД. Бу йил Улугбек номида шўро хўжалиги пахта далаларида 30 дан ортиқ терим машина-

«ЎЗБЕКИСТОН—ФРАНЦИЯ»

Жумҳуриятимизда фаолият кўрсатаётган нуфузли жамятлар сон яна биттага қўнайди. Янгида Тошкентда тузилган «Ўзбекистон — Франция» жамятининг илк қадамини кўйиб, режалаштирилган тадбирларни амалга оширишга киришди.

ЯНГИ БИНОЛАР БУНЁД ЭТИЛАДИ

Уй-жой танқислиги ҳозирги кунда энг долзарб муаммолардан бири эканлиги сир эмас. Шу сабаб Газелкент шаҳрининг Лоэлово кўчасида қад ростлаётган турар-жой бинолари бениҳтиёр киши кўзини қувонтиради. 64 та хонадонга эга бўлган 4 та бино қурилишига 650 минг сўм маблағ акра-

ПОЙТАХТГА КЕЛИШ ШАРТ ЭМАС

Қўрғондаги «Қизил Ўзбекистон» жамоа хўжалигида янги даволаш бўлими ташкил этилди. У ноҳия марказий касалхонасининг биносидеги бўшаб қолган учинчи қаватда жойлашди. Вилоят соғлиқни сақлаш бўлими ташаббус билан очилган муассаса 40 ўрилик, у юзгаф ва тиш касалликлари ҳамда болалар туғма беморликларини даволайди.

• Жумҳуриятда ЎЗИМИЗНИКИ...

Мустақилликдан нафақат одамлар, балки табиат ҳам қувонаётгандек. Бўлмаса, йил бошида роса «инжиқлик» қилган об-ҳаво мустақилликдан сўнг деҳқон «қовоғига қараб» мулойимлашиб қолармики? Марҳамат, яна хушхабар. Қорақалпоғистонда Устюрт геофизика геолог ва бургуловчилари янги газ конини аниқлашди. Олдинда жиддий текшириш ва ҳисоб-китоб ишлари турбди. Ҳа, днёримиз бойлиги мўл. Афсуски шу

• ОБУНА—92 ЁЗИЛИШ БИЛАН БИРГА...

ҲОЗИРГИ кунда турли янгиликлар, жойлардаги бўлаётган воқеалардан хабардор бўлиб туришнинг энг муҳим манбаси шубҳасиз рўзномалардир. Унга мунтазам обуна бўладиган кишилар Қўрғонда ҳам кўпчиликини ташкил этади.

ОБУНА—92

МУШТАРИЙЛАР ДИҚҚАТИГА!

ОБУНА

15 НОЯБРГАЧА ДАВОМ ЭТАДИ

1992 йил учун рўзнома ва ойнома ларга обуна давом этмоқда. Бошқа нашрлар қатори «ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ» рўзномасига ҳам барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда. «Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

ХУРМАТЛИ МУШТАРИЙЛАР! Фур сат гаиматинида ўз рўзномаингиз — «ТОШКЕНТ ҲАҚИКАТИ»га обуна бўлишига шояшнинг!

ВАКОЛАТИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЗАРУР

ЎЗБЕКИСТОН халқи ўзининг азалий орузида эришди. Ўзбекистон сиёсий мустақиллигини эълон қилди. Бу нақадар катта воқеа бўлдики, унинг мағозини чақмон, мустақиллигини ҳар томонлама, ҳам иқтисодий, ҳам сиёсий мустаҳкамламоқ учун ҳали сабр-тоқат билан кўп меҳнат қилиши-мизга тўғри келади, албатта. Бу масаланинг бир томони. Унинг иккинчи бир жиҳати ҳам борки, ушбу масалани ҳам назаримда тез ва тўғри ҳал этишимизни даврнинг ўзи тақозо қилмоқда.

Гап мустақил Ўзбекистоннинг ҳамма соҳада — сиёсий майдонда ўз йўли, қонуни бўлиши устида бормоқда. Тўғри, бу борада қисқа муддат ичдаёқ сезиларли ишлар қилинди. Ўзбекистон Олий Кенгаши мустақил республиканинг бир нечта қонуниларни тасдиқлади. Қатор қонулар лойиҳаси муҳофизат қилинмоқда. Бу жараёнларнинг ҳаммасида ҳам депутат сифатида мен ҳам иштирок этмоқдам. Лекин ҳали яна бир қатор масалалар турибдики, улар ҳам тезроқ ўз ечимини топиши зарур. Ана шуларнинг бири халқ назорати қўмиталарининг тақдириндир. Бу ҳақда ҳозирги кунда турлича фикрлар мавжуд. Айримлар энди бундай таъкилотга ҳолат йўқ, демоқдалар. Яна бир гуруҳ мустақилликнинг таъкилотини тубдан ўзгартирилиши кераклигини айтмоқдалар. Хўш, мустақил Ўзбекистон учун халқ назорати қўмиталари керакми, бори-ю зарур бўлса у қандай бўлиши лозим?

Мен қуйида Ўзбекистон халқ депутати, Тошкент вилоят халқ назорати қўмитасининг аъзоси сифатида шу ҳақдаги ўз мулоҳазаларимни ўртага ташламоқчиман. Назаримда, мавжуд бирон таъкилот ҳақида гап борганда унинг ҳозиргача нима берганлигига ва бутунги кунда амалга ошираётган хизматига ҳолис баҳо бериш керак, деб ўйлайман. Аввало халқ назорати қўмиталари юқоридан қуйилганга ўз ўрнига, нуфузига, обрўсига, маънавия ва ниҳоят жойларда халқ ҳўжалигининг ҳамма соҳасида ўз таъкилотига эга бўлганлигини ҳеч ким инкор эта олмас керак. Бу таъкилот иқтисодий ёти соғломлаштириш, ишлаб чиқаришни изга солиш учун маълум ҳисса қўшиб келди. Халқ назорати қўмиталари баъзилар ўйлаганидек, фақатгина ҳисобот йиғиши, уни расмийлаштириш, кимгадир жарима солиш, юқорда ўқилаётган маърузалар учун фактлар тўплаш билангина икми йил давомида Тошкент вилоят халқ назорати қўмитасининг иштирокчиларида иштирок эта-

ХАЛҚ НАЗОРАТИ ҚЎМИТАСИ: У ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

қўқни муҳофизат қилиш орталарида ҳам бу иш билан шўғулланидиган бўлишлар мавжуддир. Лекин аминманки, улар халқ назорати қўмиталари фаолиятини тўқ қамраб ололмайдилар. Албатта, ана шу муддат давомида мен халқ назорати қўмиталаридаги айрим жўзъий камчиликларни ҳам кўрдим. Баъзан қўмита бошча таъкилотларнинг ишини қайтарди, масалалар чуқур ўрганилмаган кезлар ҳам бўлди. Лекин булардан қатъий назар, халқ назорати қўмитаси ҳодимлари ўзларининг фаолиятлари билан ишончини оқламоқдалар, дейиш мумкин. Узоққа бормайлик, биргина Тошкент вилоятида 1991 йилнинг ўтган даврида халқ назоратчилари томонидан аниқланиб, чораси кўрилган тадбирлар турфайли давлатнинг бир неча минг эмас, миллион сўмлаб маблағи қайтарилди.

Энди навбатдаги савол қўйилган бўлади. Мустақил Ўзбекистон учун бундай таъкилот керакми? Менимча, зарур. Аммо масаланинг иккинчи томони борки, уни сира эсдан чиқармаслик лозим. Халқ назорати қўмиталарининг (балки уларнинг республиканинг шароитига, унинг аъёнларига, миллийлигига тўғри мослаштириш керак зарур бўлади. Демократиянинг эндиликда бўлиб, илгаридек юқоридан айтганидан бажарилган, марказ қандай ишлаш, шундай ишлайдиган таъкилот бўли-

шига йўл қўймас, нотўғри иш бўлади. Хуллас, унинг тузиллиш структурасини қайта қўриб чиқишимиз шарт. Навбатдаги мулоҳаза: қўмита нима учун зарур? Қани, менга айтишинчи, бу таъкилот бўлмас ҳозирги кунда унинг бажараётган вазифаларини ким амалга оширади? Бу ерда гап республика Президенти ва Ҳазирлар Мақоамасининг вазирлар, фармонларининг жойлардаги ижросининг тақдирини, давлат буюртмаларининг қандай бажарилаётганлиги ва давлат мулкчиликни сақлаш, ўзаро шартномадорнинг бажарилишини таъминлаш ва бошча қатор масалалар устида бормоқда. Умуман, менимча республикамизда ҳозирги кунда жамоат мулкчилиги мавжуд экан, халқ назорати зарурдир.

Юқориди айтганимдек, айримлар бу ишларни ҳуқуқни муҳофизат қилиш мумкин дейишмоқда. Лекин бир нарсани асло унутмайлик, халқ назорати қўмитаси ҳуқуқни муҳофизат қилиш органларидан фарқли ўлароқ юз бераётган камчиликларнинг олдини олишга хизмат қилмоғи керак. Лўнда қилиб айтганда, кишиларни жавобгарликка тортиштиришга йўл қўймасдан уларга бу ҳаракатларнинг қандай оқибат келтиришини исботлаб кўрсатиб беради.

Сўнгги мулоҳаза халқ назорати қўмиталарининг ҳақ-ҳуқуқлари тўғрисида. Ҳамон мустақил Ўзбекистонга ана шу кўринишдаги назорат қилувчи таъкилот зарур бўлса, унинг ваколатини ҳам кенгайтириш керак. Бу ҳақда ахтимоли махсус қонуноқдалар белгилашиб, у парламент тасдиқидан ўтиши ҳам зарурдир. Бу қўмита шундай ҳуқуқларга эга бўлиши керакки, у мулқчилик, эркин ҳаракат қилиши ва ёлғизгина республика Президентига бўйсинмоғи керак. Эндиликда бундай қўмита ўзининг фаолиятини фақат мустақил республика қонунилари асосига қўриши, буюрқобозлик усулидан воз кечмоғи керак. Бу таъкилотнинг асосий вазифаси республика Президентини ва ҳуқуқни муҳофизат қилиш (бенистисно ҳамма соҳадаги) аҳолидан хабардор қилиб туришидир. Мен ўйлайманки, ана шу асосга ташкил этилган янги назорат қилувчи қўмита ўзини оқлайди ва иқтисодий соғломлаштиришга ўзининг сезиларли улўшини қўйиши мумкин.

Ш. НУРИДДИНОВ,
Ўзбекистон халқ депутати
Тошкент вилоят халқ назорати қўмитасининг аъзоси.

Таълим-тарбия

Шу ўқув йилидан бошлаб халқ таълими соҳасида «лицей» «гимназия» сўзлари тез-тез ишлатилган бўлиб қолди. Айрим мактаблар ана шу номга ўтиб олдилар ҳам. Улар ўзларича бу ҳаракатларнинг қайта кўришга олиб келиб боғландилар. Балки бу тўғридир. Лекин мен дорилфунуннинг бир ўқитувчиси сифатида халқ таълимида қилинаётган бу ишлар ўрнинликман, моддий база ўқув-тарбиянинг ана шу услубига мосмикан, деган ҳаёлларга борман. Янгида бир дўстимнинг учратиб қолдим. Сўхбат жараёнида «лицей»да дарс бераётганлигини айтиди. Кейин ийманибгина «Уртоқ мактабнинг лицейдан фарқи нимада, ўзи» деб сўради. Билганимча гапириб бердим. Имомнинг комилки, худди шундай савол шу кўнларда қўлоқ ёзиб бораётган лицейлар, гимназияларда ишлайётган бошча муаллимларни ҳам қизиқтириши табиий.

Шуни айтиш керакки, лицей ҳам, гимназия ҳам уюнонча сўз. Францияда улар турли мактабларда ҳар хил: 2—3, 5—6, 8—9 синфлардан бошлаб очилган. Аммо ҳар бирига мос дастур ишлаб чиқилмаган. Ваҳоланки, лицейнинг дастури, ўқув қўлланмалари ҳам ўзига хос, чуқур билим бери-

лади. Иқтилобга қадар дорин болалари ўқийдиган билим даргоҳи лицей ҳисобланган.

Надими Юнонистонда билим муассасасини гимназия дейишган. Россияда ўрта мактаб гимназия деб аталган. Тошкентда эса дастлабки гимназия 1876 йилда очилган. У рус тилида бўлган. Шуни айтиш керакки, бу ўқув муассасалари ўзларининг тақомиллашган дастурларига эга бўлганлар. Биз ҳозирги лицейлар тўғрисида бу гапларни айтмоқчимиз. Чунки улар турли мактабларда ҳар хил: 2—3, 5—6, 8—9 синфлардан бошлаб очилган. Аммо ҳар бирига мос дастур ишлаб чиқилмаган. Ваҳоланки, лицейнинг дастури, ўқув қўлланмалари ҳам ўзига хос, чуқур билим бери-

лади. Иқтилобга қадар дорин болалари ўқийдиган билим даргоҳи лицей ҳисобланган.

Надими Юнонистонда билим муассасасини гимназия дейишган. Россияда ўрта мактаб гимназия деб аталган. Тошкентда эса дастлабки гимназия 1876 йилда очилган. У рус тилида бўлган. Шуни айтиш керакки, бу ўқув муассасалари ўзларининг тақомиллашган дастурларига эга бўлганлар. Биз ҳозирги лицейлар тўғрисида бу гапларни айтмоқчимиз. Чунки улар турли мактабларда ҳар хил: 2—3, 5—6, 8—9 синфлардан бошлаб очилган. Аммо ҳар бирига мос дастур ишлаб чиқилмаган. Ваҳоланки, лицейнинг дастури, ўқув қўлланмалари ҳам ўзига хос, чуқур билим бери-

лади. Иқтилобга қадар дорин болалари ўқийдиган билим даргоҳи лицей ҳисобланган.

Надими Юнонистонда билим муассасасини гимназия дейишган. Россияда ўрта мактаб гимназия деб аталган. Тошкентда эса дастлабки гимназия 1876 йилда очилган. У рус тилида бўлган. Шуни айтиш керакки, бу ўқув муассасалари ўзларининг тақомиллашган дастурларига эга бўлганлар. Биз ҳозирги лицейлар тўғрисида бу гапларни айтмоқчимиз. Чунки улар турли мактабларда ҳар хил: 2—3, 5—6, 8—9 синфлардан бошлаб очилган. Аммо ҳар бирига мос дастур ишлаб чиқилмаган. Ваҳоланки, лицейнинг дастури, ўқув қўлланмалари ҳам ўзига хос, чуқур билим бери-

лади. Иқтилобга қадар дорин болалари ўқийдиган билим даргоҳи лицей ҳисобланган.

Надими Юнонистонда билим муассасасини гимназия дейишган. Россияда ўрта мактаб гимназия деб аталган. Тошкентда эса дастлабки гимназия 1876 йилда очилган. У рус тилида бўлган. Шуни айтиш керакки, бу ўқув муассасалари ўзларининг тақомиллашган дастурларига эга бўлганлар. Биз ҳозирги лицейлар тўғрисида бу гапларни айтмоқчимиз. Чунки улар турли мактабларда ҳар хил: 2—3, 5—6, 8—9 синфлардан бошлаб очилган. Аммо ҳар бирига мос дастур ишлаб чиқилмаган. Ваҳоланки, лицейнинг дастури, ўқув қўлланмалари ҳам ўзига хос, чуқур билим бери-

ЛИЦЕЙЛАР ЎЗ НОМИГА ЛОЙИҚМИ?

ракки, бу ўқув муассасалари ўзларининг тақомиллашган дастурларига эга бўлганлар. Биз ҳозирги лицейлар тўғрисида бу гапларни айтмоқчимиз. Чунки улар турли мактабларда ҳар хил: 2—3, 5—6, 8—9 синфлардан бошлаб очилган. Аммо ҳар бирига мос дастур ишлаб чиқилмаган. Ваҳоланки, лицейнинг дастури, ўқув қўлланмалари ҳам ўзига хос, чуқур билим бери-

лади. Иқтилобга қадар дорин болалари ўқийдиган билим даргоҳи лицей ҳисобланган.

Надими Юнонистонда билим муассасасини гимназия дейишган. Россияда ўрта мактаб гимназия деб аталган. Тошкентда эса дастлабки гимназия 1876 йилда очилган. У рус тилида бўлган. Шуни айтиш керакки, бу ўқув муассасалари ўзларининг тақомиллашган дастурларига эга бўлганлар. Биз ҳозирги лицейлар тўғрисида бу гапларни айтмоқчимиз. Чунки улар турли мактабларда ҳар хил: 2—3, 5—6, 8—9 синфлардан бошлаб очилган. Аммо ҳар бирига мос дастур ишлаб чиқилмаган. Ваҳоланки, лицейнинг дастури, ўқув қўлланмалари ҳам ўзига хос, чуқур билим бери-

лади. Иқтилобга қадар дорин болалари ўқийдиган билим даргоҳи лицей ҳисобланган.

БҮРЧМУЛЛАДА Ўзбекистонда ягона олмосларга ишлов берувчи завод барпо этилган. Корхона нинга тушганга икки йил бўлди. Гаф ҳар тайёрлаш завод жамоасининг асосий вазифаси. Бунинг учун хом ашёни Ёқитстон етказиб бермоқда. Олмослар корхонада ишлов беришининг тўла циклидан ўтади. Тайёр маҳсулот эса «Алмазэкс-порт» ва Тошкент заргарлик заводига юборилмоқда. **СҮРАТЛАРДА:** Чита шаҳридан келган Н. Шаповалова заводда касф ўрганишда (юқориди), олмос қирраларини чиқариш участкасида (пастда). **СҮРАТНАН С. ВЕЛИЧКИН.** (ЎЗАТА).

• Етти хазинанинг бири

ЎЗ КАСБИНИ севадиган ва мукамал эгаллаган кишилар ишлаб чиқаришда ҳеч қачон қийинлайдилар. Қолаверса, ҳаётда ҳам ўз ўрниларини тез топа оладилар. Шундай кишилардан бири Хусан ана Ўриновдир. У 12 йилдирки, Вотиндев номли жамоа ҳўжалигинда меҳнат қилиб, паррандачилик соҳасини ривожлантиришга мўносиб улуш қилиб келмоқда. Ўз ойласи билан пурдат усулида иш юртимоқда. Дастлабки кезларда оилавий шароитда паррандани кўнайитриб бўлар эканми, деган гап-сўзлар ҳам бўлган. Шунда у иккиларига, эйлаи олармиканман, деган ўй ҳам унинг тилчлик бермасди. Йўқ, у ўз олдига қўйган қатъий аҳдан қайтмади. Тинмай ишлаганга толе ёр, деганларидек қилинган меҳнат беиз кетмади. Самараси кутгандан ҳам зиёда бўлди. Хўжалик-

да паррандалар сони бир неча баробар кўпайди. Эндиликда эса оилавий паррандабондорлар ҳар йили режаларини ортинг билан бажариб келмоқдалар. Фик-

Соҳани ривожлантиришда ва катта ютуқларни қўлга киритишда албатта, Хусан ақалининг умр йўлдоши Тиниқ Ўриновбаева ҳамда келини Маълудаларнинг хизматлари кат-

рандачилик фермасида ишлар қизғин. Қ. Ўриновбаева март ойида олиб келинган жўзалардан туҳум олиш таралдулида меҳнат қилапти. Бу ишда унга жўзабонрак укаси Турсунали катта ёрдам бермоқда. — Парранда боқилишининг ўзига хос гашти, ташвиши бор. — дейди Хусан ана. — Бир муддат кўнглидаги озқани бермасангиз ҳафтада туҳум ололмайсиз. Шунинг учун ўз вақтида озқуқа бериши, сувига қараш жуда муҳим. Дарвоқе оилавий пурдатчи паррандабондорлар бу соҳадан мўмағина даромад ҳам кўрмоқдалар. Меҳнатдан келган бойликдан эса доимо турмуш чиройли бўлади. **О. ТўРАҚУЛОВ,** Оққўрғон ноҳияси.

ТОШДАН ГЎЗАЛЛИК ЯРАТАЁТГАНЛАР

БУ КОРХОНА яқин-яқинларгача кичик бир ишлаб чиқариш бўлимаси эди. Тўғрироғи, у Олмалиқ тошини қайта ишлаш комбинатининг филиали ҳисобланарди. Шу сабабли унинг ишлаб чиқаришини тақомиллаштиришга эътибор жуда кам бўларди. Оқибатда иш маданияти пасайиб кетди, меҳнат унумдорлиги ошмади. Кўпинча давлат топшириқлари бажарилмай қолди. Жамоа бундай аҳвол билан келишиш мумкин эмаслигини тушуниганидан сўнг ҳаракатга тушди. Аввало, филиалини мустақил корхонага айлантириш фикри ўртага ташланди. Бу халқ депутатлари Охангарон ноҳия Кенгаши ва ижроия қўмитаси раҳбарларига ҳам маъқул тушди. Улар жамоани қўллаб-қувватладилар. Мустақил корхона бўлса, албатта, катта силжи бўлишини яхши тушунилар. Шу сабабли аввалги филиал йилимизнинг иккинчи ярмидан бошлаб мустақил Охангарон тошта ишлов бериш корхонаси деб юритила бошлади. Корхона мустақил бўлганга, ишлаб чиқариш жараёнларини тақомиллаштириш, оғир кўл меҳнатини енгиллаштириш, жамоанинг иқтисодий аҳолини яхшилашга қаратилган тадбирлар бирин-кетин амалга оширила бошлади. Бу йил ёш корхона жамоаси ҳар йилдаги нисбатан анча каттароқ мароми мўлжаллаб меҳнат қилмоқда. Ўз сафига 90 кишини бирлаштирган жамоа йил давомида 15 миң квадрат метр ҳажмида мармар, 10 миң квадрат метр микдорда гранит тош ва 11 миң квадрат метр ҳажмида гранит маҳсулотлари тайёрлаш учун курашмоқда. Буларнинг ҳаммаси 5 миллион сўмлик маҳсулотни ташкил этади. Бундай даранага жамоа ҳали бирор марта ҳам эришган эмас эди.

Бошдоқликларга қарамай тошчириқларни ой сайин ошириб адо этмоқдамиз. Айниқса, кейинги вақтларда ишимизда сезиларли силжи бўлди. Анча юқори кўрсаткичлар қўлга киритилмоқда. Айрим маҳсулотларни етказиб бериш бўйича графикадагидан анча ўзиб кетдик. Масалан, гранит маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича йиллик режа ҳозирнинг ўзидаёқ удаллаб қўйилди. Биз ишлаб чиқарган мармар ва гранит плиталари Тошкентда бунёд этилган Алишер Навоий боғида ҳам қўллаб ишлатилганидан ниҳоятда хурсандим. Улуғ бобомиз ҳайкали побидаги мармар плиталарга бизнинг жамоамиз аъзоларининг меҳнати ва қалб кўри синган. Биз бу юқортиман вақтида ва сифатли тайёрлаб бериш учун барча имкониятларини ишга солидик. Шу турфайли юзими ҳам ёруғ бўлди. Ҳаммадан ҳам шу кўркам боғда яялаб ишлаб туриши касба бўлган меҳр-туғумизни янада оширмоқда.

Корхона мустақил бўлганга, иқтисодий тараққийёт муаммоларини ҳал қилишга эътибор кескин қўйилди. Чунки, эндиликда олинган фойданинг аксарият қисми жамоа иқтиёрида қолмоқда. Илгари эса у асосан бош корхона иқтиёрига юбориларди. Ўзини шароитда иқтисодчи-хизматчиларнинг ишини ана ошириш мумкин бўлди. Агар 1991 йилнинг нояб ойида, яъни жамоа мустақил бўлиб ажралиб чиқмаган охири ойда ўртача иш ҳақи 370 сўмдан таққиб этган бўлса, октябрь ойида у 520 сўмга етди. Инсон омилини фаолаштиришга қаратилган бошча ишлар ҳам қилинмоқда. Жумладан, турли хил моддий ёрдам кўрсатиш мижёси кенгайди. Масалан, келин-қуввларга бирйўла анчагина микдорда пул билан ёрдам берилмоқда. Пенсияга чиқарилганларга ҳам шундай ёрдам кўрсатишмоқда. Иш-

чи-хизматчилар учун тушлик бепул берилмоқда. Бунинг учун корхона жамғармасидан ўларча миң сўм ажратилди. — Муаммоларимиз ҳали кўп. — дейди директор. — Аввало хом ашё масаласи бизни бироз қийнамоқда. Маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур бўлган материалларни асосан Самарқанддан, Қашқадарёдан келтиришга мажбур бўлаёмиз. Ваҳоланки, худди шундай мармар ва гранитлар захиралари Охангарон тоғларидан ҳам бор. Лекин биз улардан маҳрум этилганимиз. Чунки, бундай қимматли хом ашё конларини турли ширкатлар эгаллаб олишган. Улар унчалик зўриқмасдан кўп микдорда фойда кўришмоқда, бирини ўнга пуллашмоқда. Бунинг устига кон ишларини пала-партиш амалга оширмоқдалар. Оқибатда гранит ва мармарлар кўп микдорда исроф бўляпти. Корхонамиз учун шу ердан кон ажратиб берилса ёки бу ерда мармар ва гранит қазиб чиқариш билан шўғулланаётган таъкилотлар ҳам ашёни бизга етказиб берадиган бўлишса, яхши бўларди. Бу ортинча ҳаражатларга чек қўйди.

Фурсатдан фойдаланиб яна бир муаммо ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Бизнинг асосий иш кўролимиз тош кесадиган арралардир. Улар-

Лекни у йўқ, бу йўқ, деб қўл қовуштириб ўтириш ҳам мумкин эмас. Ўз фаолиятимизда ишлаб чиқариш илғорларига қаттиқ суянамиз. Жамоамиз фахри бўлиб қолган бундай илғорлар қаторида тош қирқувчилар бригадари Василий Овчинников, электриклар бригадаси раҳбари Қодир Шоназаров, тузатувчилар бригадари Абдужаббор Исоқов, тошта ишлов берувчи Леонид Мерников ва бошчалар бор. Биз улардан миннатдоримиз. Шунинг учун ҳам хўматларини ўрнига қўямиз. Фидокорона меҳнатлари мўносиб тақдирланмоқда. Қаторда шундай илғор аҳдан бўлган жамоамиз, албатта, хўжалик йилини яхши кўрсаткичлар билан якунлайди. **О. ХУШНАЗАРОВА.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ НОҲИЯ ЭЛЕКТР СТАНЦИЯСИ (ТошГРЭС)

домий ишлаш учун

Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятининг Қибрай ноҳиясида истиқомат қилувчи кишиларни куйидаги касбларга

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

— чигирларнинг катта машинистлари, буг қозонлари ва турбина ускуналарининг назоратчи машинистлари, гидротехник қурilmаларнинг назоратчилари.

— автоматга ва ўлчов воситаларига хизмат кўрсатиш ва таъмирлаш электр чилангарлари.

— мазут қувчилар.

— чилангарлар, дурадгорлар, усталар.

Урта ҳўнар-техника билим юртларини битириб келган усмирлар ёки ҳарбий хизматни ўтаганлар биринчи навбатда ишга қабул қилинадилар. Мухтасислиги бўлмаганлар корхонада хоҳлаган ихтисосини ўрганиши мумкин.

Ойлик маош 400 сўмдан 1500 сўмгача.

Тошкент Давлат ноҳия электр станцияси (ТошГРЭС) қошида санаторий-профилакторий (даволашни ҳам мумкин), фан саўна-ҳаммоми ва сувиш ҳўвузалари бўлган соғлиқни тиклаш маркази. «Оқовоқ» дам олиш уйи, чорвачилик, балиқчилик, гуллар ва сабазот еттиштирувчи ширкатлар ишлаб турибди. Шунингдек, «Электрик» маданият саройи сизларнинг хизматингизда.

Манзилгоҳимиз: Тошкент шаҳридаги «Номмунистик» автостанциясидан Тошкент Давлат ноҳия электр станциясигача 156, 165 автобуслар қатнайди ёки Энергетика вазириятдан Тошкент Давлат ноҳия электр станциясигача эрталат соат 7.50 да идора автобуси бўлади.

Уша пайтларда Қосим 4-синфда ўқиб юрар эди. Пага-пага ётаётган қор тенгдошлари каби унинг ҳавасини келтирди. Дарслар тугагач, болалар уйларига қайтишди. Ташлик қилиб олгандан сўнг ҳар ким конькисини кўтариб кўчага чиқди. Мана уша таниш тепалик. Учин хув анави юқоридан бошланса, узоқча мазза қилаётган кетавериш мумкин. Болалар шу қарорга келишган. Лекин ўқувчилар орасида ўткир эҳди, биринчи синфдан оқ расм чизишга иштиёқ қўйганлиги билан ўқувчилар эътиборига тушиб қолган болакай ўзини бир умрга ногирон қилиб қўйди. Фалокат кутаетганлигини билмас эди. Қосим тепаликдан текиб кўчага томон ушиб келаетиб қоқилди ва тўрт-беш метрга думалаб кетди. У ерга икки тиззаси билан тушганини билди. Кейин уйига каттагина киши кўтариб кетаетганда кўзини очди. Оёқлари шалвираб қолган боласини кўрган Рисолат аянинг, Мирзааҳим отанинг бошига тушган ғусса ҳеч кимнинг бошига тушмасин. 1938 йилнинг қаҳратон киши эди ўшанда.

Қосим ўрнидан мутлақо туролмайдиган, гавдасини туртолмайдиган бўлиб қолган эди. Дастлаб Қосимни туртилган шахри Чимкент шифохонасига ётқизишди. Наҳот бўлмади, кейин Тошкент, Самарқанд касалхоналарида шипга тикилиб узоқ йиллар ётишга тўғри келди. Не-не дўхтирлар, наҳоткор мутахассислар унда пайдо бўлган дардин аниқлай олмаб бош қотирдилар. Ҳар ким турлича фикрда эди. 1941 йилдан токи 1947 йилгача Самарқандда ётиб шифо тополмаган Қосимни замбилда кўтариб «тез ёрдам»га олишди ва Тошкентда истиқомат қилаётган ошанинқига олиб келишди.

— Онанг ўргилсин, болам, пешонамизда бу кўргиллик ҳам бор экан, — дея онаи-зор шашқатор йиғларди. Ота ич-этини еб, бир ҳолатда бўлиб қолган, тобора ранги сулб бораётган фарзанди олдида йиғлашдан ўзини тийиб, бир ҳужрадами, ҳовлининг бир чеккасидами, юрагини бўшатиб оларди. Уқасининг устида парвона бўлаётган Махубога эса кўз ёш аралаш бўкилиб қолган ота-онасига далда беришга интиларди.

— Опа, — деди бир куни Қосим, — дадам, ойнамга айтинг, мен ишайман, ишаганда ҳам оёқларим бутунлардек, барча соғлом одамлардек ишлай оламан. Фақат бир илтимосим бор.

Қосим опасига шифохоналар, санаторийларда олган муоамалардан сўнг бармоқлари сал ишлай бошлаганини айтиб, ундан расм чизиб унинг бўёқ, кейин оёқларим ясаш учун ганч олиб беришни илтимос қилди.

Бирор нарсга билан шуғуллансам, руҳиятим енгил тортиб тузалиб кетишим ҳам мумкин, — деди у илтижо билан.

Махубога уқасининг илтимосини уша кунгидея баҳо келтирди. Шу тариқа қотиб қолган икки оёқ, мутлақо бўкилмайдиган бел, тиззалар, пайи тортилган ўнг қўли билан Қосим «рисолатдек» ишаш учун «гузаллик олами»нинг эшитидан мўралади.

Собир Рақимов, Беруний, Навоий, Филель Кастро бюстлари юқори баҳо олди. У айрим иқодий махсулотлари учун моддий тақдирланди. Бу ютуқлар ҳайкалтарошни энди гипсдан чинига ўтишга руҳлантирди. Мана бир неча йилдирки аввал ёнбошлаб, кейин эмак-лаб, сўнгра қўлтиқтақда тик туриб иқод қилаётган ҳайкалтарош Қосим Мирзаараҳимов пўлатдан ҳам мустаҳкам иродаси туфайли худди соғлом кишилардек юксак истеъдод билан фаолият ёнбошлаб, яшашига интилиб, ростмана ишаётган Қосим ака иқодига бағишланган кўргазмалар пойтахтимизнинг турли муассасалари ва ташкилотларида тез-тез намойиш этиб турилибди.

Қосим ака ҳозир 64 ёшда. Шундан 53 йиллик умрини унга ирода кучи бахш этди. У бутун ҳаётини гузалликка бағишлади. Ҳаётда исбот талаб қилмайдиган бир қонун бор. Гузаллик яратган қалб мангу ишаёверади. Нафосат иқодкорни, ҳайкалтарош-расмом Қосим Мирзаараҳимов ана шундай умри яратиб қўйди. Унинг меҳнатлари ҳам зое кетмади. Яқинда унга Президент Фармон билан Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими унвони берилди.

Иродани ҳайкалтарошимизни чин дилдан муборакбод этамиз.

Сандвали ҲАСАНОВ,

Суратда: Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими, расмом ҳайкалтарош Қосим Мирзаараҳимов ўз иқодонасида Ўзбекистон халқ артисти Шерали Жўраев бюстини яратган пайт.

Сураткаш А. АБАЛЯН.

ИРОДА

Ҳақиқатда қисса

1-ГУРУҲ НОГИРОНИ. РАССОМ — ҲАЙКАЛТАРОШ ҚОСИМ МИРЗАРАҲИМОВГА РЕСПУБЛИКАДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ ФАХРИИ УНВОНИ БЕРИЛДИ.

нари борса 10—15 кунга боради дейишди. Онанинг «оқ болажоним» деган товушларини эшитдим.

— Мен ишайман ойинжон, — дедим ўнгир йиғлаб, — қани бўёқларим, қани, қани қоғоз, менга ганч беринглр. Мен ишайман ахир. Махубога опа яна дўстларимга, танишларига айтинг, мени тарқ эттишмасин.

— Яшайсан жон болам, ишайсан, худди хоҳласа шифо топиб кетасан, — Рисолат ая киртайиб қолган, йиғлай-вериб энди ёш ҳам келмай қўйган, ич-нича готиб кетган Қосимнинг ишқалаганига Қосимнинг юзига—юзини қўйди.

Агар инсонда ирода кучи ҳар нарсадан устун бўлса, чиндан ҳам одам ўз умрига умр қўша оларкан. Буни Қосим ака исботлай олди. У шипга тикилганча 15 йил ётиб, шу аснода гоҳ ёнбошлаб, гоҳ орақасига ёстиқларни тахлаб қўйишганида яш билан шуғуллан-

ди. Унинг орзуси—яшашига жазм қилган иродани инсон тимсолини ганчдан ясаб эди. Бу мақсадга икки йилда эришти. Кейин захмат каш ота, фарзандига фидойи она, бемор устида парвона бўлаётган опа тимсоллари Қосим ака жавонидан жой олдилар. Бора-бора бегубор бола, воғта ётаётган қизалоқ ва бошқа бюстлар ҳовлида ҳайкалтарош уйига ўзига қоз бекзак бўлиб тушди. Онанс билан ўзини ёнма-ён ишлаган ҳайкалтарошни кўрган мутахассислар Қосим Мирзаараҳимов иқодига муносоиб баҳо бериб, кишини ҳайратлантирадиган бир тақдир айтишди: «Сиз Бенъвоқ номидига балдий расомчилик билим юртига ўқишга кирасиз, қолскада олиб бориб келиш эса биздан, бу томондан хотиржам бўлинг, дейишди. Бунақа олиғ жавонидани ҳамма ҳам қилвермайдик. Ҳали биз одамлар ўртасида оқиба қотарилиб кетяпти деган гапларни кўп эшитамиз. Аммо орамизда инсон қалбига ўз қалби тафтини бераётганлар ҳам борлигини қандам-қандам ёлга оламиз. Қосим акани жуда кўп рабассом-

лар, ҳайкалтарошлар қўлаб-қўватлашди.

— Узимга бўлган бундай илтифотдан қувониб, ўзини санаторийларда, шифохоналарда дармонга киришишга кўмаклашдилар. Бора-бора у қўлтиқтақ ёрдамида овоз силжидиган бўлди. Тошкент чини заводи раҳбарлари Қосим Мирзаараҳимов ясаган бюстларини юқори ҳароратли печларда пишириш учун бир-икки мисол келтирди. Инсон фарзанди ўта кўрқиб кетса, сочи бир пасда қолиб кетганлигини, ё бўлмаса ғулдираб соқов бўлиб қолганлигини, ёки бадани тинимсиз титроқ соқовлигини эшитгансиз, кўргансиз. Бунинг ҳаммасини инсон организмидея вужудга келтиради. Мен ана шу қондага асосланб ўз дардимни енгдим. Аммо мажруҳликни даволашнинг иложи бўлмади.

Яхши одамлар Қосим акани билим юртини битириб олгандан кейин ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйишмади. Унинг санаторийларда, шифохоналарда дармонга киришишга кўмаклашдилар. Бора-бора у қўлтиқтақ ёрдамида овоз силжидиган бўлди. Тошкент чини заводи раҳбарлари Қосим Мирзаараҳимов ясаган бюстларини юқори ҳароратли печларда пишириш учун бир-икки мисол келтирди. Инсон фарзанди ўта кўрқиб кетса, сочи бир пасда қолиб кетганлигини, ё бўлмаса ғулдираб соқов бўлиб қолганлигини, ёки бадани тинимсиз титроқ соқовлигини эшитгансиз, кўргансиз. Бунинг ҳаммасини инсон организмидея вужудга келтиради. Мен ана шу қондага асосланб ўз дардимни енгдим. Аммо мажруҳликни даволашнинг иложи бўлмади.

ТУРГУНЛИК деб аталмиш йиллардаги камчиликларимиздан бири шунда эдики, турмушнинг кўпгина жабҳаларида диққат марказида инсон, унинг фаровонлиги эмас, ишлаб чиқариш режалари бўларди, баъзан белгиланган режани қандай тўларгани бажариш учун қўшқондан ортқ ҳаражатларга, ҳаттоки кўзбўламчиликларга йўл қўйилар, инсон ҳаёти ҳам шунчаки воситага айланарди.

Қайта қўриш шомоли бу борадаги йўналишни ҳам ўзгартиб, инсонни диққат марказига кўтарди. Унинг турмуш шароитларини яхшилаш асосий иқтисодий-иқтисодий мақсад қилиб қўйилди. Аммо кейинги йилларда иқтисодий аҳволнинг ноқурашлаганини олдиқа қўйилган вазифанинг бажарилишини гот қийинлаштириб юборди.

Қийраб райондаги Ризамат ота Мусамухамедов номли узумчилик шўро хўжалиги директори Кахрамон АЛИМБЕКОВ юқорида айтилганларини ўз тажрибасида синиб кўрганлардан бирдир.

— Ҳозирги пайтда фалон тонна маҳсулот етиштирдик, — деган гапларнинг кўпчилиги учун қизғин йўл, — дейди у, — одамлар ҳозир раҳбарнинг фаолиятига турмуш фаровонлига қай даражада ошганлигига қараб баҳо берадилар. Шу жиҳатдан биз баҳоли қудрат ишларни амалга оширяймиз. Жумладан, барча ишчиларимизга нарх-наво қўйишни муносабати билан қоплама пули тўлаб турибми. Биринчи сентябрга қадар бу пул ишчи бошига 60 сўмдан эди, энди яна 40 сўмдан қўшилди. Йил охиригача шу мақсадга жами 302 минг сўмдан кўпроқ тўланади. Лекин ҳозирги иқтисодий ноқурали шароитда қуруқ пул бериш билан иш битмайди. Шунинг ҳисобига олиб, жумҳурият Президентининг қарорларидан келиб чиққан ҳолда аҳолига 20 тонна картошка, 1,5 тонна гуруч, 2 тонна ун, 45 тонна бўғдой етказиб берибди. 96 тонна хақанин 56 тоннаси бепул тарқатилди. 5 тонна силос, 2,5 тонна аралаш ем сотилди. Яна 30 тонна узум, 5 тонна қўзғай, 20 тонна пияз аҳоли учун гамлаб қўйилди. Охиригача маҳсулотлар билан бир қаторда саноат молларини келтириш тадбирларини қўриямиз.

— Қ. Алимбеков аҳоли турмуш фаровонлигини ошириш йўлида қилинаётган бошқа ишларни ҳам тилга олди. Чунки бонинг ора-

Дарвоқе, мактаб қурилиши шундай суратлар билан дам этакдан бўлса, унинг фойдаланишга топиш, яъни қандайдир 15—20 йил керак бўлади. Равшанлик, бу ҳолда мактабнинг ҳар бир гишти тилладан ҳам қимматга тушиши мумкин. Ҳўжалик бош қурувчиси Раҳимжон Раҳматуллаев билан қурилишни бориб кўрдик. Пойдевор ишлари ҳам ҳали поёнига етмади.

— Ие, кўтарма кранни тиклашди-ку, — деди Р. Раҳматуллаев ҳайратини яширмай.

Чунки курувчилар анамана, деб кранни кўтариш-

КИШЛОҚ ХўЖАЛИГИ: МУАММО ЕЧИМИНИ КўТАШТИ

ЯХШИ ОТГА БИР ҚАМЧИ...

ни деярли икки ойга қўшибди экан. Тўғри, бу жун иш эмас. Лекин ҳафсала бўлса, бундан мураккаброқ тадбирни ҳам қисқа муддатда удалдаса бўлади.

Қурилишда бурилиш бўлмаётганлиги асл сабабларини билиш мақсадида «Объектострой»га қарашилди. 1-МПК идорасига бордик.

— Икки ойдан бери ишлабман, — деди 1-МПК бошлиғи Исметулла Машуров. — Аслида қўлоқ ПМК-ни кўтариш учун келганман...

И. Машуровнинг айтишича, у келган пайти бу ташиқилот қарзга готиб ётган экан. Ҳозир 1 миллион 200 минг сўмлик қарзларидан қутулишди. Умуман, иқодий томонга ўзгаришлар сезиларлидир. Чунки, июнь ойида оларни бош пудрат бўйича 70—80 минг сўмлик иш бажарилиган бўлса, ҳозир бу кўрсаткич 280 минг сўмга етган.

Шундан 160—170 минг сўмлик ишни ўз куч-

ларимиз билан бажараялди, деди И. Машуров. Мен илгарини қолдириб, унинг фойдаланишга топиш, яъни қандайдир 15—20 йил керак бўлади. Равшанлик, бу ҳолда мактабнинг ҳар бир гишти тилладан ҳам қимматга тушиши мумкин. Ҳўжалик бош қурувчиси Раҳимжон Раҳматуллаев билан қурилишни бориб кўрдик. Пойдевор ишлари ҳам ҳали поёнига етмади.

— Ие, кўтарма кранни тиклашди-ку, — деди Р. Раҳматуллаев ҳайратини яширмай.

Чунки курувчилар анамана, деб кранни кўтариш-

ларимиз билан бажараялди, деди И. Машуров. Мен илгарини қолдириб, унинг фойдаланишга топиш, яъни қандайдир 15—20 йил керак бўлади. Равшанлик, бу ҳолда мактабнинг ҳар бир гишти тилладан ҳам қимматга тушиши мумкин. Ҳўжалик бош қурувчиси Раҳимжон Раҳматуллаев билан қурилишни бориб кўрдик. Пойдевор ишлари ҳам ҳали поёнига етмади.

— Ие, кўтарма кранни тиклашди-ку, — деди Р. Раҳматуллаев ҳайратини яширмай.

Чунки курувчилар анамана, деб кранни кўтариш-

ни пайсалга солаётган экан? Худди шундай 10 километр газ қувурини ётқизиш бериши керак бўлган «Гелио» кооперативи ҳам қайси ниятда ишни чала-ярим ҳолатда ташлаб қўйганига тушуниб бўлмади.

Аммо сансалорликда «Узспецводдренаж» трести олдида тушадиганлар бўлмаса керак. Зотан, Ўзбекистон сув хўжалиғи вазириликнинг қарашли бў ташиқилот 1989 йили совхоз марказий қўргонидея ичимлик суви қувурларини олмаштиришни зиммасига олган бўлса-да, ҳануз иш пайсалга солиномқда. Ризамат ота Мусамухамедов номли хўжалик раҳбарлари шу йил 13 майда «Узспецводдренаж» трести бошқарувчиси номига, 15 майда эса Ўзбекистон сув хўжалиғи вазири номига хат юборишди.

21 майда «Узспецводдренаж» бошқарувчиси вазири бажарувчи Л. Самеров жаноб хатда хўжалик раҳбарининг талаблари ҳақиқий эканлигини қайд этиб,

МАДРИД АНЖУМАНИДАН СўНГ

● ЯҚИНДА бўлиб ўтган Яқин Шарққа бағишланган тинчлик конференцияси умумжаҳон сийёсатида кўпгина нуқталарни ўз ичига қўйди. Мадрид анжуманида араб давлатлари вакиллари билан исроилликлар биринчи марта юзма-юз музокаралар олиб бордилар. Мазкур конференциядан сўнг фаластинликларнинг шу жумладан, Иордан дарёсининг Шарбий соҳилида ҳамда Ғазо хўудда истиқомат қилаётган фаластинликларнинг ҳаётларида бир қадар мамунлик амалга ошди. Босиб олинган араб ерларида исроилликларга қарши чиқилган қўлга олинишни ҳам бу фикрнинг исботлаб турибди.

Исроил телевидениеси орқали Мадрид конференцияси иштирокчиси Файсал ал-Хусайнийнинг сўзга чиқиши ҳам анча шов-шувга сабаб бўлди. Исроилликлар биринчи марта муҳолиф томоннинг вакилини шунчалик яқиндан кўра олдилар. Файсал ал-Хусайний Иордания делегацияси тарқисидея Мадрид конференциясида қатнашганлигини ва у ерда ўртага ташланган масалалар ҳуеусида гапириб берди.

Эндликда жаҳон жамоатчилиги Яқин Шарққа бағишланган конференция иқтисини босқинчи бошланганини умидворлик билан кутмоқда. Бу масала ҳуеусида турли хил ишлар амалга ошди. Иқтисини босқин бошланганидан жойи масаласи ҳамон ноаниқлиқга қолмоқда. Бироқ, баъзи бир ишончли манбаларга таянган оммавий ахборот воситалари шарҳларини иқтисини босқин музокаралари 22 ноябрда Америка пойтахти Вашингтонда бошланади, деб айтмоқдалар.

САРСОН — САРГАРДОНЛИКДА 1000 КУН

● МАЪЛУМКИ, 1989 йил февралда асли малялати ҳинд бўлган Англия ёзувчиси Салмон Рушдий ўзининг «Шайтон оятлари» китобини чоп этганлиги учун уша маҳалда ҳаёт бўлган Эрон руҳонийларининг раҳбари Хумайний томонидан ўлим жазосига ҳукм этилган эди. Орадан минг кун ўтди. Бироқ С. Рушдий ҳамон Эрон қасоскорларидея қўрқиб, маҳфий йилларда яширишиб юришга мажбур бўлмоқда.

Шуни ҳам айтиш керакки, Англия ҳукумати С. Рушдий хавфсизлигини таъминлаш учун махсус кўриқчилар ажратган. Шундай бўлса ҳам ёзувчи ҳар кунни ўзининг туғни ётоғи.

Асар муаллифининг бундай ҳаёт тарзи унга яна бошқа жафолар ҳам келтирди. Ҳўз эрининг қуманчилик ҳаёт ёзмаган қоним С. Рушдийни ташлаб кетди. Ҳамма нарсга қарамай, бутун дунёдаги жамоат арбоблари ҳамда олди китобхонларини маънавий қўлаб-қўлтиқлашлари Рушдийга маълум даражада куч-қувват бериб турибди.

Яқинда яна бир янглик маълум бўлди. Рушдий илмом динига кирганлигини эълон қилди. Бу хатти-ҳаракати унинг ҳаётини сақлаб қолармикин?

Ф. МИТТЕРАН РЕЖАЛАРИ

● ФРАНЦИЯ президенти Франсуа Миттеран 5-республика давлат бошқаруви тизимларини ҳамда конституцияга ўзгаришлар киритиш юзасидан ислохотлар бошлаш ниятида эканлигини маълум қилди. Унинг фикрича, бундай режалар 1992 йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб амалга оширилади. Мен давлат бошқаруви институтларини янгилашдан тўриб, ўз лавозимидан кетмайман, деди Ф. Миттеран.

Ҳозирча Ф. Миттеран ўз казмончи бўлган ислохотнинг қирралари унчалик аниқ бўлмаб турибди. Тахмин қилинишча, президенти «инқилобий» йўл билан бормайди ва 6-республика «асосчиси» бўлиб қолмайди. Қўриқилган президент ислохотлари асосан давлат бошқаруви органларини илчамлаштиришга ва унинг самарадорлигини оширишга қаратилган бўлиши мумкин.

Ф. Миттеран президентлик мuddатини ўзгаришнинг ҳам кун тартибига қўймоқда. Унинг назаридея етти йиллик мuddат ниҳоятда узоқ. Жуда кўпчилик фуқаролар ҳам Ф. Миттераннинг мuddатини кўришни маънавий қўламоқда. Қўриқилган беш йиллик мuddат маънавий қўламоқда, президенти

● КЕЙИНГИ пайтларда немис неонацистлари чет эллардан келган муҳожирларга нисбатан ҳужумкорлик кайфиятларини тез-тез намойиш қилмоқдалар. Икки ўртада бўлиб турган тўқнашулар Германия Федератив Жумҳуриятидаги иқтисодий ҳаётни тобора қийинлаштирмоқда. СУРАТДА: Саксония хўудидеяги Хофберверд деган жойда бўлиб ўтган тўқнашувни кўриб турибсиз.

ДПА—ТАСС сурати.

ЯНГИ ОЛТИН КОНЛАРИ ТОПИЛДИ

● ХИТОЙНИНГ шарқий Шаньдун вилоятидаги Лайчжоу шаҳри яқинида олтин конларининг янги манбаълари топилибди. Сяньхуа ахборот агентлигининг хабарига қараганда, дастлабки тажрибалар тартибда олтин бўлган қатламларнинг қалинлиги 10 метрдан оша-

ГУНОҲСИЗ ҚУРБОНЛАР

● ХИНДИСТОННИНГ «инқилобий» рабий Панжоб вилоятида ҳамон осойишталик ўрнатилмаётган. Сяньхуа ахборот агентлигининг хабарига қараганда, вақти-вақти билан давлат идораларига, муассасаларга, жамоат ташкилотларига ҳужум қилиш билан бирга қандай беғуноҳ аҳолини ҳам қурбон қилмоқдалар. Қуни кеча Маньсарана — Амритсар шаҳрида экстремистлар фуқаролар тушган учта енгил автомашинани тўқнаштириб, унда иккидан йўловчиларини дарҳол йўл четидея отиб ташладилар. Шу тариқа 30 нафар киши яна беғуноҳ қурбон бўлди. Ҳиндистон ҳукумати Панжоб вилоятига хавфсизлик қўлаб-қўлтиқлаш чораларини кўриб, янги 1991—1995 йиллар давомида амалга оширилади.

Ш. АЛЛАМОВ.

САНЪАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДОРБОЗ НОМИДА

ҲОЗИР жумҳуриятимизда маданият ютуқлари тарғиботи билан бевосита шуғулланаётган бир неча марказ ва нуфузли жамағатлар фаолият кўрсатишмоқда. Ўзбекистон Маданият жамағатлари йўли билан ҳам кўпгина қизилқандар тadbирлар амалга оширилмоқда.

«БУ ЭРКИН КАПАЛАКЛАР»

МАКСИМ Горький номида Тошкент давлат рус академик драма театри репертуарига ҳозир кўпгина қизилқандар спектакллари бор. Ишончликам аниқ томоша масъуллари ҳам қатор аниқ саҳна асарлари яратиб устидан қизилқандар иш олиб бормоқда.

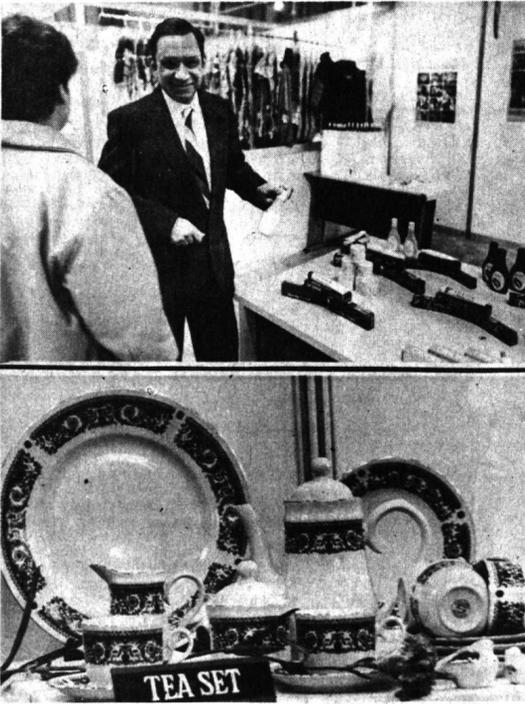
С. ОДИЛОВА.

АКС САДО

БИЗ КИМДАН УМИД ҚИЛАМИЗ?

«Тошкент ҳақиқати» ёки «Тошкент ахборот-оқибод» номидаги мақолалар сони кейинги пайтда сезиларли қўлайганлиги кўпчилик санитарида.

И. ҚОСИМОВ, Калинин ноҳияси.

МИНГ МАРТА КЎРГАНДАН...

Сўнги пайтда биз — журналистларимиз жуда кўп кўргазмаларга тақдир этишди. Ҳозирги тақдирлик пайтда у ерга кўргазмага кўйилган буюм ва моллар кўзимизга «оловдек» кўринадди. Бир неча кундан сўнг кўргазма тамом бўлади. Ва кўнрақ биз ўша маҳсулотларни қайтиб урғутмаймиз.

Суратларда: бангладешликлар тақдир этган кўргазмада.

РЎЙХАТГА ОЛИНДИЛАР

Ўзбекистон Республикасининг адлия вазирлигида жамоат ташкилотларини рўйхатга олиш маросими бўлди. Ўзбекистон нефть ва газ саноати тармоқлари ҳамда қурилиш ходимлари, қурилиш ва бинокорлик материаллари ходимлари касба уюшмалари, кинематографиячилар уюшмаси, «Пахтакор-79» футбол командасининг республика махсус олимпиада комитети, «Ўзбекистон—Покистон» жамағати, энергетикларнинг фан-техника уюшмаси, Бунтитифоқ информатика ва ҳисоблаш техникаси жамағатининг Ўзбекистон республика бўлими, корейс тили муаллимларининг республика уюшмаси, Ўзбекистон «Бирлик» халқ ҳаракати ўз номларини рўйхатдан ўтказдилар.

(ЎзТАГ).

Билиб қўйган яхши!

«ЗАҲИРА»МИ ЁКИ «ЗАХИРА»

ДАВЛАТ тили тўғрисидаги Қонун қабул қилингандан бери жумҳуриятимизда бу борада сезиларли ўзгаришлар қилинди. Бироқ айни чоғда зарур ва пухта қўлланмаларни ишлаб чиқиш, чоп этиш ишлари ўз вақтида амалга оширилмаётганлиги боис айрим сўзлар омондан тушгандек тилимизда пайдо бўлиб қолмоқда. Кейинги 30—40 йил ичида истеъмолга кириб келган русча—оврупоча сўзларнинг ўриндошларини топиш масаласи бугунги кун жадалидан қадар чўйилган-чи, балки «журналист»нинг яна бошқа маънодашлари ҳам чиқиб қолса, ажаб эмас!

«Х» деб қўллаш одат бўлди. Мажалла — форсчасига «журнал» маъносини беради. «Жарид» эса арабий ҳарфи «З»нинг арабча «зо» товуши билан, учинчи ҳарфи эса арабча «ҳ»нинг «ҳе» (ёки «ҳо-йе ҳавваз» ҳам дейилади) товуши билан ёзилади. Энди «ЗАПАС» маъносини англатувчи «ЗАХИРА» эса арабча «з»нинг «Зол» товуши билан бошланади, арабча «Х» товушидаги «Х» билан ёзилади. Демак, ҳозир биз қўллаётган «ЗАХИРА» сўзи «ЗАПАС» эмас «ПЕШИН» (туш вақти, чошгоҳ) экан.

Дилмурод САНДОВ.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ НУХ КЕМАСИ ТОПИЛДИМИ?

АРМАН олими Аркадий Караханян экспедиция билан Арарат тоғида ва унинг атрофида бўлиб, иккинчи Нух кемаси ҳақидаги афсонага дуч келди. У Бозит воҳасида турли мамлакатлар мутахассислари эътиборини кўп йиллардан бери тортаётган ғаройиб иншоотнинг қолдиқларини тадқиқ қилди.

(ЎзТАГ).

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРИШЛАР

ПАХТА ЕТИШТИРИШ ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Жумҳуриятимиз Президентини Фармонлари билан етиштирилган умумий ҳосилнинг 5 фоизи ва рекадан ортиқ йиғиб олинган пахтанинг 100 фоизи хўжаликлар ихтиёрида қолади.

Шу корхоналарда ишлаш учун ишчилар

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ

16-ХУНАР—ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИДА ҲИТТИЛАДИ

Сиз, ҳурматли хўжалик раҳбарлари билим юрти билан хўжалик ҳисобида битим тузган ҳолда, ишчи юртин билан билим юртига ўқишга юбориб, 10 ойдан кейин юқори малакали ип йиғирувчиларга, калавалочиларга, пиликловчиларга, тўқувчиларга ва уста ердэмчиларга эга бўлиб, кичик корхоналарнинг унумли ишлашини таъминлайсиз.

Телефонларини: 55-44-85, 55-44-16, 55-44-96.

ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

Тошкент вилоят матлубот жамиятлари уюшмасининг «Шарқ ширкати» улгуржи савдо концерни шартнома асосида аҳолидан йилга 8 фоз устама ҳақ тўлаш шарти билан эркин пул маблағларини

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бундан ташқари, жамғармачиларга ноёб молларни концерт дўконидан тижорат нархларида сотиб олишда имтиёзлар берилди.

Театр

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 14/ХI да Кармен, 15/ХI да Раймонда, 16/ХI да Иоланта, 17/ХI да Гўзал Василаси (12.00), Максарабозлар (19.00).

ЁШ ФУТБОЛЧИЛАР МУСОБАҚАЛАРИ

Маиа 26 йилларини, мамлакат бўйлаб кўча футбол командаларининг «Чарм тўп» мусобақалари ўтказилди. «Сенинг кўчага — катта футболга кириш майдончасидир» шiori остида ўтадиган бу турнир ҳар йил ҳақириги болалар байрамга айланади. Бу мусобақалар авваста чиққан пайт 1973 йилга тўғри келади. Бу пайт катта гуруҳлар ўртасидаги Футболтўроқ спорт мусобақалари Тошкент шаҳрида ўтган ва унда Тошкентнинг «Юдузча» командаси голиб чиққан эди.

«Чарм тўп» клуби соврини учун ўтадиган ёш футболчилар мусобақаларининг бош мақсади ғалаба, очколар, турнир совринлари ортдан югуриш эмас, балки турар-койлар бўйича ўсирилган ўртасида оммавий-спорт ва тарбия ишларини ривожлантириш, саломатликни мустаҳкамлаш, ёшларни спорт билан доимий шуғулланишига жалб этишдир.

босарлари билим юрти, Бишкек, Олмаота шаҳарлари, Тошкент вилояти болалар ва ўсирил спорт мактаблари командалари, шунингдек Чирчиқ шаҳар терма командаси қатнашдилар. Турнир натижалари бўйича Тошкент вилоят болалар ва ўсирил спорт мактаби энг юқори кўрсаткичларга эришиб, мусобақа голиби бўлди.

Муассислар: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Мухаррир уриносарлари — 335885, 325747, 325748, 337918; маъсул котиб — 334908, 325353; маъсул котиб уриносарлари — 325750; бўлишлар: нафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти — 325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; халқ ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354, эълонлар бўлими — 325727.